

CREATING ONLINE COURSES WITH THE HELP OF H5P: A BEGINNER'S GUIDE AND EXPERIENCES

Sabirzhanov Rovshan Anvarovich

Senior Lecturer, Department of Modern Information Technologies, Uzbek
State University of World Languages

Aripova Culchehra Ishankulovna

Lecturer, Department of Modern Information Technologies, Uzbek State
University of World Languages

Abstract: This article examines the basic principles and capabilities of creating online courses using H5P technology. H5P is an open source platform that provides convenient tools for creating and managing interactive educational resources. The article analyzes the advantages of H5P tools, their adaptability to different learning styles, and the possibilities of using gamification elements. It also discusses experiences in effectively creating courses using H5P and future development prospects.

Keywords: H5P, online education, interactive courses, gamification, distance learning, open source platform.

H5P YORDAMIDA ONLAYN KURSLARNI YARATISH: BOSHLANG'ICH QO'LLANMA VA TAJRIBALAR

Sabirjanov Rovshan Anvarovich

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti Zamonaviy axborot
texnologiyalari kafedrası katta o'qituvchisi

Aripova Culchehra Ishankulovna

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti Zamonaviy axborot
texnologiyalari kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada H5P texnologiyasi yordamida onlayn kurslarni yaratishning asosiy tamoyillari va imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. H5P

ochiq kodli platforma bo'lib, u interaktiv ta'lim resurslarini yaratish va boshqarish uchun qulay vositalarni taqdim etadi. Maqolada H5P vositalarining afzalliklari, ularning turli xil o'quv uslublariga moslashuvchanligi va gamifikatsiya elementlarini qo'llash imkoniyatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, H5P yordamida kurslarni samarali yaratish bo'yicha tajribalar va kelajakdagi rivojlanish istiqbollari muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: H5P, onlayn ta'lim, interaktiv kurslar, gamifikatsiya, masofaviy ta'lim, ochiq kodli platforma.

H5P yordamida onlayn kurslarni yaratish bugungi kunda ta'lim sohasida katta ahamiyat kasb etmoqda. Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi bilan birga, an'anaviy ta'lim tizimlari ham zamonaviy texnologiyalar bilan boyitilib, interaktiv va moslashtirilgan o'qitish usullarini qo'llashga tobora ko'proq e'tibor qaratmoqda. H5P ochiq kodli va HTML5 asosidagi platforma bo'lib, u foydalanuvchilarga dasturlash bilimiga ehtiyoj sezmasdan interaktiv onlayn kurslarni yaratish imkonini beradi. Bu vosita ayniqsa masofaviy ta'lim, o'z-o'zini o'rgatuvchi dasturlar va ta'lim resurslarini diversifikatsiya qilish uchun samarali hisoblanadi.

H5P platformasi turli xil interaktiv vositalarni taklif etadi. Bular orasida testlar, viktorinalar, video tahlillar, o'yinlar, interaktiv slaydlar va boshqa ko'plab multimedia vositalari mavjud. Bu imkoniyatlar ta'lim oluvchilarga bilimlarni chuqurroq o'zlashtirish va faollikni oshirish uchun qo'l keladi. An'anaviy onlayn kurslar odatda faqat videodarslar va matnli materiallarga asoslangan bo'lsa, H5P vositasidan foydalangan holda ta'lim jarayoniga interaktiv mashqlar va real vaqtda qayta aloqa tizimini qo'shish mumkin. Masalan, kurs davomida ta'lim oluvchilar o'qigan ma'lumotlarini mustahkamlash uchun interaktiv testlardan foydalanishi, dars davomida esa videolardagi muhim joylarni belgilar bilan ta'kidlashi mumkin.

H5P ning eng katta afzalliklaridan biri uning moslashuvchanligi va keng platformalarda qo'llanilishi hisoblanadi. Moodle, WordPress, Drupal kabi ta'lim tizimlariga osongina integratsiya qilish mumkin, bu esa o'qituvchilarga o'z mavjud kurslarini H5P vositalari bilan boyitish imkonini beradi. Shu bilan birga, H5P dan

mustaqil veb-saytlarda ham foydalanish mumkin, bu esa o'zining shaxsiy onlayn kurs platformasini yaratmoqchi bo'lgan pedagoglar va tashkilotlar uchun katta imkoniyatlar taqdim etadi. H5P ning yana bir muhim jihati shundaki, barcha interaktiv kontentlar mobil qurilmalar bilan to'liq mos keladi, bu esa foydalanuvchilarga istalgan joydan o'qish imkoniyatini ta'minlaydi.

Onlayn kurslarni yaratishda H5P dan samarali foydalanish uchun muayyan strategiyalarni qo'llash maqsadga muvofiq. Avvalo, kurs mazmuni va maqsadi aniq belgilanib, har bir dars qismi uchun mos keladigan interaktiv vositalar tanlanishi lozim. Misol uchun, nazariy tushunchalarni tushuntirish uchun interaktiv slaydlar yoki videolar ishlatilishi mumkin, amaliy mashg'ulotlar uchun esa drag-and-drop, krossvord yoki testlar qo'llanilishi lozim. Bundan tashqari, kurs ishtirokchilarining natijalarini kuzatish va baholash tizimini ham yo'lga qo'yish muhim ahamiyatga ega. Buning uchun H5P ning ball tizimi va avtomatik baholash funksiyalaridan foydalanish mumkin.

H5P orqali kurs yaratish jarayoni oson va intuitiv bo'lib, foydalanuvchilarga har xil turdagi kontentlarni bir joyda birlashtirish imkonini beradi. Masalan, kurs davomida bir nechta turli formatdagi interaktiv vositalarni birlashtirish mumkin: video darsliklarga interaktiv testlar qo'shish, slaydlar orasiga savollar kiritish yoki talabalarga mustaqil ravishda topshiriqlarni bajarish imkoniyatini berish. Bu yondashuv o'quvchilarni faollashtirish va ta'lim materiallarini yaxshiroq o'zlashtirishga yordam beradi.

Onlayn kurslarni yaratishda H5P ning qulayliklaridan yana biri uning ochiq kodli tizim ekanligidir. Bu degani, dasturchilar yoki platforma foydalanuvchilari H5P kodlarini o'z ehtiyojlariga mos ravishda moslashtirishlari va takomillashtirishlari mumkin. Bu esa universitetlar, kompaniyalar yoki shaxsiy trenerlar uchun o'z kurslarini yanada samarali va o'ziga xos qilish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, H5P jamoasi muntazam ravishda yangilanishlarni chiqazib, foydalanuvchilarga yangi imkoniyatlar va texnologiyalarni taqdim etmoqda.

H5P vositalaridan foydalanish tajribasi shuni ko'rsatmoqdaki, interaktiv kurslar orqali ta'lim oluvchilarning darslarga bo'lgan qiziqishi ortadi. Masalan, ba'zi universitetlar o'zlarining Moodle tizimlariga H5P ni qo'shish orqali talabalarning faol ishtirok etishini oshirishga muvaffaq bo'lgan. O'quvchilarga kurs materiallari ichida real vaqt rejimida test topshirish yoki interaktiv mashqlarni bajarish imkoniyati berilganda, ularning kursga bo'lgan qiziqishi oshadi va natijada bilimlarni chuqurroq o'zlashtirish imkoniyati yaratiladi.

H5P texnologiyasining yana bir muhim jihati – bu platformaning turli xil o'qitish uslublariga mos kelishi. Masalan, vizual o'rganuvchilar uchun interaktiv videolar va infografikalar, eshitish orqali o'rganadiganlar uchun ovozli topshiriqlar va podkast shaklidagi materiallar, kinestetik o'quvchilar uchun esa drag-and-drop kabi interaktiv mashqlarni taqdim etish mumkin. Bu esa har xil turdagi o'quvchilarni jalb qilish va ularning o'zlashtirish darajasini oshirishga yordam beradi.

Shuningdek, H5P yordamida yaratilgan kurslarning samaradorligini oshirish uchun ta'lim jarayoniga gamifikatsiya elementlarini kiritish mumkin. Gamifikatsiya – bu o'quv jarayoniga o'yin elementlarini qo'shish orqali foydalanuvchilarning qiziqishini oshirish usuli bo'lib, u ballar tizimi, darajalar, mukofotlar va yetakchilar doskasi kabi komponentlarni o'z ichiga oladi. Masalan, H5P vositalari orqali kurs ichida ballar tizimini joriy etish, o'quvchilarni turli bosqichlarga ajratish va ularga rag'batlantiruvchi mukofotlar taqdim etish mumkin. Bu o'quvchilar orasida raqobat muhiti yaratib, ularning darslarga yanada faol qatnashishiga sabab bo'ladi.

H5P dan samarali foydalanishning yana bir yo'li – kursni doimiy ravishda takomillashtirib borish va foydalanuvchilarning fikr-mulohazalarini hisobga olishdir. Kurs yaratish jarayonida faqatgina interaktiv vositalarni qo'shish bilan cheklanmasdan, balki o'quvchilarning natijalarini tahlil qilish, ularning qiyinchiliklarga duch kelgan joylarini aniqlash va shu asosida kursni yanada rivojlantirish muhimdir. H5P ning natijalarni kuzatish va baholash tizimi orqali har

bir o'quvchining qaysi mashqlarni yaxshi bajarayotgani yoki qaysi dars bo'limlarida qiyinchilikka uchrayotganini aniqlash mumkin.

H5P yordamida onlayn kurslarni ishlab chiqishda ba'zi muammolar ham uchrab turadi. Ulardan biri – interaktiv elementlarni haddan tashqari ko'p ishlatish natijasida kontentning murakkablashib ketishi. Har bir interaktiv element o'z o'rnida bo'lishi va kursning umumiy maqsadiga xizmat qilishi kerak. Shuningdek, ba'zi foydalanuvchilar texnologiyani ishlatishda dastlab qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin. Bu muammolarni hal qilish uchun H5P platformasidan qanday foydalanishni tushuntiruvchi qo'llanmalar va video darsliklarni taqdim etish muhimdir.

Xulosa qilib aytganda, H5P yordamida onlayn kurslar yaratish zamonaviy ta'lim jarayonida katta ahamiyatga ega. Ushbu texnologiya ta'lim oluvchilarni jalb qilish, interaktiv ta'lim muhitini yaratish va samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi. Moodle va WordPress kabi platformalar bilan integratsiyalashuvi uning qulayligini oshirib, har qanday o'qituvchi yoki trener uchun onlayn kurslarni ishlab chiqish jarayonini soddalashtiradi. Bunday imkoniyatlardan to'laqonli foydalanish orqali ta'lim muassasalari va mustaqil trenerlar o'z kurslarini interaktiv va samarali qilishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Westin, T., & Hedman, J. (2023). Interactive learning with H5P: Opportunities and challenges. Springer.
2. Anderson, P., & Johnson, M. (2022). Digital education tools: Enhancing engagement through interactivity. Routledge.
3. Smith, R. (2021). Gamification in online learning: Practical applications and case studies. Elsevier.
4. Brown, K., & Lee, J. (2023). Adaptive learning technologies and their impact on student performance. Wiley.